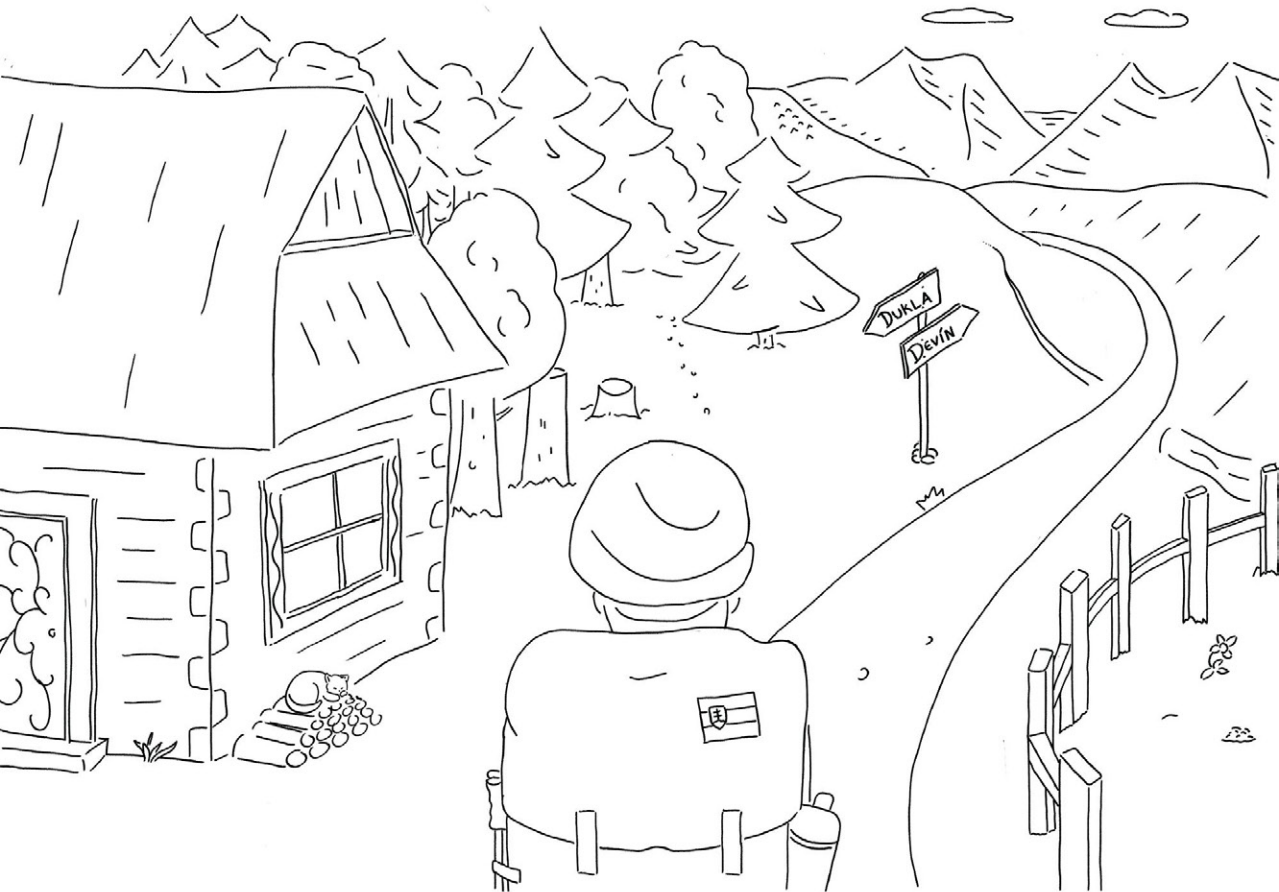

Návrat domov | Na chvíľu hrdinom

Venovanie

Tamare Valešovej, že mi ukázala iný pohľad na život a má výrazný podiel na tom, kým som dnes.

Kapitola 0

Čo budeš teraz robiť?

Už sa mi nechce čakať, že sa mi niečo
stane. Chcem život viesť sám. Jednoducho
deň jedna je viac ako jedného dňa...

ÚVOD

„Čo budeš teraz robiť?“ opýtala sa.

„V práci asi skončím, odídem z Brna a pôjdem na SNPčku,“ odpovedal som neisto.

Pozrela sa na mňa a odvetila: „Tú som vždy chcela prejsť s Tebou.“ Následne sklopila zrak, hryzla si do pery a malá izba, kde nebolo veľa priestoru, sa ponorila do ťaživého ticha. Ticha rozchodu. Onedlho sa zatvorili dvere a mne neostávalo nič iné, len s bolesťou otočiť celú loď, opustiť výsostné vody a začať sa plaviť do neznáma, ako sa spieva v známej pesničke.

Na odporúčanie kamarátov som sa odhodlal napísať jednému terapeutovi. Na moje šťastie nemal kapacitu a odkázal ma na svojich kolegov. Prebehol som teda zoznam možností ešte raz a na druhý pokus sa môj email stretol s kladnou odpoveďou. Pravidelné hodinové sedenia boli pre mňa oázou pokoja a útočiskom, kde som sa vedel skryť pred celým svetom. Hoci šlo o veľmi pomalý proces, pochopil som, že si potrebujem dopriať čas. Sedenia ale narušil COVID. Mohol som síce pokračovať v online forme, avšak vnútorne som cítil, že by som sa cítil dosť neosobne a tak som poďakoval a na nejaký čas som sedenia prerušil.

Zároveň aj moje ďalšie plány dostali na frak. Musel som sa postupne vzdať dobrovoľníckej činnosti v Nórsku niekde v okolí Bergenu, pričom som namiesto priameho letu kúpil letenku do Osla a tešil sa na panoramatickú jazdu vlakom z hlavného mesta Nórska až na miesto práce. S príchodom COVIDu odišla aj príležitosť 10-dňového pobytu niekde pri Perugii v Taliansku v rámci programu Erasmus+, s poetickým názvom – Disconnect to Reconnect. Popis projektu, kde šlo o priblíženie sa prírode na úkor technológií mi veľmi pripomínal veľké aljašské dobrodružstvo. Rovnako sme s rodičmi museli zrušiť vlakový výlet do Ríma, ktorý dostali pod vianočný stromček.

Mojim vedúcim v práci som ešte pred prepuknutím COVIDu oznámil, že skončím. Ich reakcia bola úžasná. Dopriali mi čas, aby som si svoj postoj ešte premyslel a nechal si rozhodnutie, ktoré prišlo v emócií, rozležať v hlave. Niežeby bolo významných udalostí málo, no v jeden večer, keď som sa chystal s korčuľami na ľad, mi pípla na

mobile notifikácia. Email. Odosielateľom bola kanadská vláda: „Vo vašej žiadosti máte jednu novú správu.“ Tušil som, čo v nej bude. Rozhodnutie o tom, či som dostal otvorené pracovné povolenie v Kanade. Moja neistota bola obrovská, keďže som vedel, že pár dní predom mnou, chalanovi s podobnými okolnosťami, žiadosť zamietli. Neodolal som, prihlásil sa do aplikácie, kde stálo:

„Vaša žiadosť o pracovné víza v Kanade bola schválená...“

Už si nespomínam, čo presne som v danom momente cítil, no viem, že mi vyhrkli slzy. Neboli to však slzy šťastia. Skôr mi bolo ľúto, že na Kanadu budem sám. Šiel som na ľad a trocha sa zrovnal. Onedlho na sedení som v jednom momente rázne terapeutke povedal: „A viete čo? Ja do tej Kanady pôjdem a bodka!“ Vedúcim som teda dal vedieť, ako som sa rozhodol: „**KONČÍM!**“

Prešli asi dva týždne, ja som sa ocitol na izbe sám, do práce sme nechodili a ... ved' to všetci poznáme. Život sa s nami tak pekne zahral. Ostal som teda v práci v Brne. Na storne celého Ríma som nakoniec zarobil kvôli odlišným kurzom medzi českou korunou a eurom v čase nákupu a vrátenia peňazí... Objavil som čaro knížiek.

Keď sa opatrenia uvoľnili natoľko, aby som mohol absolvovať sedenie fyzicky, vybral som sa na terapiu s odhodlaním ukončiť ju: „*Cítim, že už to bude viac na mne.*“ Priznám sa, že som sa obával, že sa naviažem. Mimochodom priznal som sa aj terapeutke. S ročným meškaním, ale lepšie ako nikdy. Ona to možno beztak tušila. Dnes už viem, že mi úvodné sedenia dali to, čo som vtedy potreboval. Úľavu, empatiu a pochopenie. Ako som nedávno v jednej knihe čítal: „*Psychológ nelieči. Poskytuje úľavu. Samotné liečenie je na ľudoch.*“ Snažím sa čo najmenej identifikovať s vecami, frázami, pojmi, no táto vetička mi vyčarovala úsmev na perách. Bol to ten povestný jemný vánok, ktorý sa zaprel do plachiet a vyslal ma na otvorené more objavovať svet.

Po roku som sa k terapii na veľmi obmedzený čas vrátil na popud diskusií s Marošom či Dominikou. Opätovne sme viedli zaujímavé rozhovory a miestnosť pri Malinovskom námestí v Brne som mal skutočne rád.

Keď mám urobiť rozhodnutie, dokážem sa pri analýze tak zamotať, že sa v konečnom dôsledku až paralyzujem. No aj s tým som sa pohol dopredu. „*Nie sú zlé a dobré rozhodnutia. Sú nejaké rozhodnutia, ktoré nás zavedú tam či onam.*“

Nedá sa však povedať, že niečo je lepšie alebo horšie. Jednoducho bude to len iné,“ zakončila Tamara svoj monológ a mne prehovorila do duše. Nemôžem povedať, že nerozhodnosť je minulosť. Stále vnímam, že v určitých momentoch váham a dosť, no zároveň vnímam aj formujúcu sa paralýzu. To je povestné blikajúce svetielko, kedy viem, že je čas ukončiť premýšľanie a jednoducho sa rozhodnúť. Spomenúť si na pár viet a nebať sa. V synergii s filozofiou sústrediť sa na to, čo je tu a teraz, je rozhodovanie stále menším problémom a stále viac sa teším na to, čo mi dané rozhodnutie vlastne prinesie.

Pevné rozhodnutie ísť na cestu SNP prišlo na začiatku roka, keď som sa po Vianociach pobral do Brna a ocitol sa v prázdnej izbe. Otvoril som štvorčekový online papier, určil pracovný štartovací dátum na 7.5. a urobil si náčrt trasy. Prechádzal som mapy a do kolóniek pribúdali štarty a konce etáp a tipy, kde by sa zhruba dalo spať. Kamarátom som nápad začal prezentovať a spomínal som im aj konkrétny dátum štartu. V práci som požiadal o dovolenku a keď na papieri pristál podpis vedúcej, začala moja idea naberať reálne kontúry. Na náčrt trasy som sa však nepozrel ešte niekoľko týždňov.

Koniec koncov, stále boli zavedené rôzne COVID opatrenia a vôbec nebolo isté, či bude cesta uskutočniteľná v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Kľúčovou otázkou pre mňa bolo, či budú útulne v Nízkych Tatrách otvorené. Zároveň som však všetkých presviedčal, že už to bude v pohode a aj keby mám porušovať nejaké tie nariadenia, pôjdem. Čím bližšie bol dátum štartu, tým viac sa situácia na Slovensku zlepšovala, problém s opatreniami sa vyriešil sám a ja som sa usmieval.

Pomedzi to som ešte pristúpil k obnove časti výbavy. Môj legendárny batoh Kilimanjaro so mnou preskákal kadečo, no z posledných tripov vo Velebite a Paklenici či z nepodareného hrebeňa Júlskych Álp som usúdil, že je čas presedlať (ehm, prechrátiť) na nový model. Výhodou opatrení a zatvorených obchodov bolo, že sa mi na izbe odrazu váľalo 7 batohov a ja som si ich mohol veselo skúšať v pohodlí izby a ešte aj s reálnou výbavou. Víťazom nervózneho finále medzi Deuterom Guide 44+ a Ospreyom Kestrel 48 bol nakoniec druhý menovaný a dnes vravím, že to bol Kauf roka! Rovnako ako spacák od pána Jozefa a model Rimo

500. Namiesto samonafukovačky som si zaobstaral harmonikovú Therm-a-Restku. Zo spacej výbavy som vylúčil stan. Do prípadnej nepohody som si vybral radšej kamarátku celtu. Mať kamarátku do nepohody je predsa vždy fajn.

K oblečeniu mi pribudli len nové páry ponožiek a hlavne PONČO! Ja som bol síce presvedčený, že aprílové počasie sa predsa skončí na konci apríla a od 7.5. bude pekne (lebo som sa tak dohodol s vesmírom), no dohoda zjavne neplatila na celý mesiac, ale veď k tomu sa ešte dostanem... Váha celej výbavy bez jedla a vody sa vyšplhala na krásnych 12,8 kg, čo som považoval za solídne číslo. Keď som si vyčlenil oblečenie na prvý deň, turistické paličky a zároveň prihodil do batohu jedlo a vodu, na váhe zasvietilo 16 kg. Okej. To je už trochu viac. Ale tak, znesiteľné. Hádám.

Pár dní pred odchodom som prelustroval mapy ešte raz a spísal si alternatívy na prespanie v jednotlivých dňoch, absolvoval konferenciu a hlavu už mal v oblakoch.

Priatelia či dobrí známi,
 Jar už stojí pred dverami.
 Čo teda robiť s dňami?
 Čas vybrať sa za horami.

Pýta sa ma duša horlivo,
 Kdeže to len bude, pánečku?
 Keď jej odvetím žiarivo,
 No predsa na eSÉNPečku!

Chcel by si ísť putovať,
 každý deň sa radovať,
 no nevieš dobre rýmovať?
 Neva, stačí mi len zavolať :)

Do výberového konania na cestu sa neprihlásil nakoniec nikto. Čudoval som sa, lebo inzerát bol dokonalý. No namiesto ukončenia projektu a návratu dotácií (rozumej výbavy do obchodu) som vzal opraty do vlastných rúk a ako správny líder som sa rozhodol, že projekt rozbehnem sám: „*Nechcelo sa mi čakať, kým sa raz jedného dňa ku mne niekto pridá. Už sa mi nechce čakať, že sa mi niečo stane. Chcem život viesť sám. Jednoducho deň jedna je viac ako jedného dňa...*“ Moje nadšenie úplne nezdieľali rodičia a sestra, no keď mi švagor povedal, že to bude paráda, tak som hneď vedel, komu z rodiny najviac fandím v názoroch.

Epizóda

Prečo vlastne ideš?

Nebolo to tak dávno, keď sa ma Maroš počas jednej z prechádzok Brnom opýtal: „*Prečo vlastne ideš?*“ Pousmial som sa, pretože presne v to ráno som sa nad rovnakou otázkou zamýšľal. Nenapadlo mi odvetiť nič lepšie ako: „*Musím mať dôvod?*“ Zahĺbili sme sa do konverzácie a Maroš sa nedal. Bolo pre mňa skutočne náročné niečo zo seba vydolovať. Nevidel som vo svojom vnútri žiadnu jasnú odpoveď. Uspokojil som ho až vetou, že si potrebujem ujasniť, čo ďalej...

Od tohto momentu som sa však k otázke vracal v nepravidelných intervaloch a pri rôznych situáciách. Keď sa ľudia na takéto treky vydávajú, často sa o nich hovorí, že si chcú vyliečiť ubolenú dušu, niečo si dokázať alebo chcú jednoducho nájsť samých seba. Bolo teda prirodzené, že som sa podrobil internému výsluchu aj ja. Rozsudok duše však bol celkom jednoznačný – v týchto kategóriách som sa nevidel.

Nepotrebujem a ani nejdem hľadať samého seba. Za posledný rok som urazil obrovský kus cesty. Som vďačný karanténe, že som traumy nemohol riešiť pomocou okolitého sveta. Všetky zamýšľané aktivity a plány by boli len obyčajným útekom. Namiesto toho som sa ponoril do kníh a začal hľadať šťastie v sebe. Otázky s nejasnými odpoveďami vo mne síce ostali, no minimálne som našiel cestu, po ktorej chcem kráčať. Dokonca sa nebojím vyjadriť nádej, že ide o moje životné víťazstvo.

Prečo teda idem? Splniť si sen. Nepochybné. Vypnúť hlavu a nechať život plynúť. Nedávno som sa dostal k metóde Wima-Hofa a pri dýchaní si naplno uvedomil, že mám obrovský problém zastaviť premýšľanie. V posledných týždňoch sa snažím ešte viac načúvať svojmu ja a konať to, čo z neho vylezie. Možno sa pýtate, čo to píšem za nezmysly... No obyčajným pozorovaním som si všimol, že občas zo mňa vyjde nejaká idea – napríklad: „*Zavolaj jej.*“ O mikrosekundu neskôr nastupuje na scénu hlava a ide si svoje: „*Najprv sa s ňou dohodni. Nebudem ju otravovať? Je to vhodné? Nebudem ju rušiť?*“ Nakoniec to skončí tak, že z pôvodného impulzu nezostane nič. Chcel by som sa teda počas cesty naplno počúvať a vnímať.

Cítim, že mnou pulzuje obrovská zvedavosť. Príde mi, že v sebe máme všelijaké páčky, každá slúži na niečo iné a ja ich nemám poriadne odskúšané. Teším sa, že mi život ponúkol príležitosť sa s nimi pohrať.

Tento bod úzko súvisí ešte s jednou otázkou – kde sa nachádza môj fyzický a psychický limit? Z Aljašky viem, že obe sú veľmi vzdialené našej predstave. V skutočnosti je možné všetko. Ale že úplne všetko. Dokážeme preniesť hory, preplávať oceán, presvedčiť celý vesmír, aby sa niečo stalo. Zároveň je možné, že sa nám žiaden zo snov nesplní. A práve v tom vnímam najvyššie štádium slobody. Toto je tá skutočná sloboda... Pripustiť aj neúspech.

Dokonca vyjadrujem aj pochybnosť o tom, že si potrebujem ujasniť, čo ďalej. Ako som dnes terapeutke povedal: „*Hovorí sa, že človek sa pre niečo často rozhodne vnútorne už dávno predtým, než dôjde k vedomému rozhodnutiu...*“ Ak je to skutočne takto, tak si iba potvrdím to, čo už zrejme niekoľko mesiacov viem. To, čo som dnes pravdepodobne dokázal pomenovať aj nahlas slovami - po SNPčke odídem z práce i z Brna, pôjdem do Kanady a napíšem knihu.

Slová sú však veľmi nedokonalý nástroj a často nevedia vyjadriť to, čo v sebe máme. Cestu si chcem preto hlavne naplno užiť. Bude to parádna jazda s nejasným koncom. No nehľadím tak ďaleko. Krok po kroku, kilometer po kilometri, deň po dni. Vnímať momenty tu a teraz a žiť ich naplno. Do štartu mi ostáva ešte pár dní a každý z nich si zaslúži moju plnú pozornosť.

Keď mi Maroš niekoľko dní pred odchodom na Slovensko povedal, že utekám pred svojím životom, bol som prekvapený istotou, akou túto ideu prezentoval. Pretože ja cítim, že neutekám. Možno práve naopak. Začínam.